

Preek ds. J. Linandi, GKIN regio Amstelveen (tevens OLE), 13 oktober 2024

“Eet van wat echt leven geeft/ Makanlah apa yang benar-benar memberi kehidupan”

Openbaring 2:12-17

Geliefde gemeente. Stel je voor dat je wordt uitgenodigd voor twee verschillende maaltijden op dezelfde avond. De eerste maaltijd is in een prachtig ingericht restaurant. De tafels zijn rijkelijk gedekt, het eten ziet er zeer aantrekkelijk uit, maar je hebt gehoord dat de kok gebruikmaakt van twijfelachtige, geheimzinnige producten. Een experiment. De tweede uitnodiging is eenvoudiger. Het eten lijkt misschien minder luxueus, maar het komt van een vertrouwde bron. Het is voedzaam en gezond, het verzadigt je, geeft je energie en bevordert je gezondheid. Welke maaltijd zou je kiezen? De verleiding van het oog of de zekerheid van wat echt leven geeft?

Zo spreekt Jezus in onze schriftlezing tot de kerk in Pergamum. Hij ziet dat ze omringd zijn door verleidelijke, maar dodelijke keuzes—valse leer, corruptie en verleidingen die aantrekkelijk ogen, maar geestelijk schadelijk zijn.

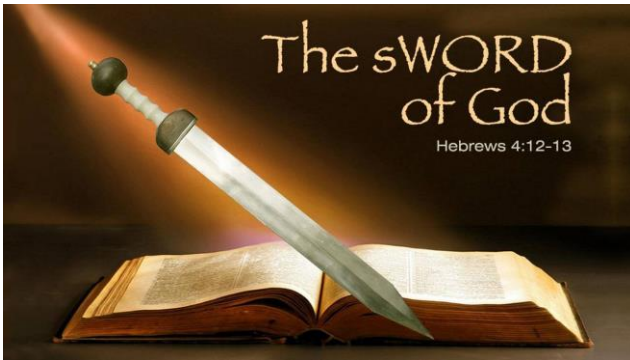
Jezus begint met krachtige woorden in vers 12: *‘Dit zegt Hij die het scherpe, tweesnijdende zwaard heeft...’* (vgl. Openbaring 1:16). Een Romeins zwaard was kort en aan twee kanten scherp. Hiermee worden de woorden van Jezus bedoeld. Zoals het staat in Hebrreeën 4:12: *‘Het woord van God is levend en krachtig, en scherper dan een tweesnijdend zwaard: het dringt diep door tot waar ziel en geest, been en merg elkaar raken, en het is in staat de opvattingen en gedachten van het hart te ontleden.’*

Jemaat yang terkasih. Bayangkan anda diundang ke dua jamuan makan berbeda di malam yang sama. Jamuan pertama diadakan di sebuah restoran megah. Meja-mejanya ditata dengan indah, dan makanannya tampak menggugah selera. Namun, Anda mendengar bahwa kokinya menggunakan bahan-bahan yang meragukan dan misterius. Sebuah eksperimen kuliner. Undangan kedua sederhana. Makanannya tidak terlihat mewah, tetapi berasal dari sumber terpercaya. Hidangannya bergizi, mengenyangkan, memberi energi, dan baik untuk kesehatan. Makanan manakah yang akan Anda pilih? Godaan mata atau kepastian dari makanan yang benar-benar memberi kehidupan?

Demikianlah Yesus berbicara kepada jemaat di Pergamus dalam bacaan Firman hari ini. Dia melihat bahwa mereka dikelilingi pilihan-pilihan yang menggoda namun berujung maut—ajaran palsu, kebobrokan, dan godaan yang tampak menarik namun merusak secara rohani.

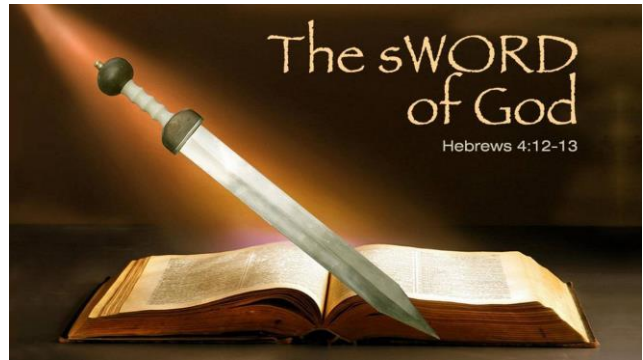

Yesus memulai dengan tegas di ayat 12: *‘Inilah firman Dia, yang memakai pedang yang tajam dan bermata dua...’* (bnd. Wahyu 1:16). Pedang Romawi itu pendek dan tajam di kedua sisinya. Ini melambangkan perkataan Yesus. Seperti yang dikatakan dalam Ibrani 4:12: *‘Sebab firman Allah hidup dan kuat dan lebih tajam dari pada pedang bermata dua manapun; ia menusuk amat dalam sampai memisahkan jiwa dan roh, sendi-sendi dan sumsum; ia sanggup membedakan pertimbangan dan pikiran hati kita.’*

Jezus weet precies wat er op het spel staat in Pergamum. Het is een kwestie van leven of dood. Buiten Hem om heerst de dood, maar binnen Zijn genade is er leven en overvloed. Daarom komt Hij met Zijn tweesnijdende zwaard om duidelijkheid te scheppen.

In vers 13 zegt Hij: *'Ik weet waar u woont, namelijk waar Satans troon staat. U bent mijn naam trouw gebleven en hebt uw geloof in Mij niet verloochend, ook niet toen Antipas, mijn betrouwbare getuige, werd gedood in uw stad, waar ook Satan woont.'* De stad Pergamum, het huidige Bergama in Turkije, ligt bij een steile heuvel van 300 meter hoog. Bovenop die heuvel stond een groot altaar gewijd aan Zeus, de Griekse hoofdgod. Dit altaar is nu te zien in het Pergamon-museum in Berlijn.

Yesus tahu persis situasi di Pergamus. Ini adalah soal hidup atau mati. Di luar Yesus kematian merajalela, namun di dalam kasih karunia-Nya ada kehidupan dan kepenuhan. Itulah sebabnya Dia datang dengan pedang bermata dua-Nya untuk sungguh membawa kejelasan.

Dalam ayat 13, Yesus berkata, *'Aku tahu di mana engkau diam, yaitu di sana, di tempat takhta Iblis; dan engkau berpegang kepada nama-Ku, dan engkau tidak menyangkal imanmu kepada-Ku, juga tidak pada zaman Antipas, saksi-Ku, yang setia kepada-Ku, yang dibunuh di hadapan kamu, di mana Iblis diam.'* Kota Pergamus, yang sekarang disebut Bergama di Turki, terletak di dekat bukit setinggi 300 meter. Di puncaknya berdiri altar besar yang didedikasikan untuk Zeus, dewa utama Yunani. Altar ini kini bisa dilihat di Museum Pergamon di Berlin.

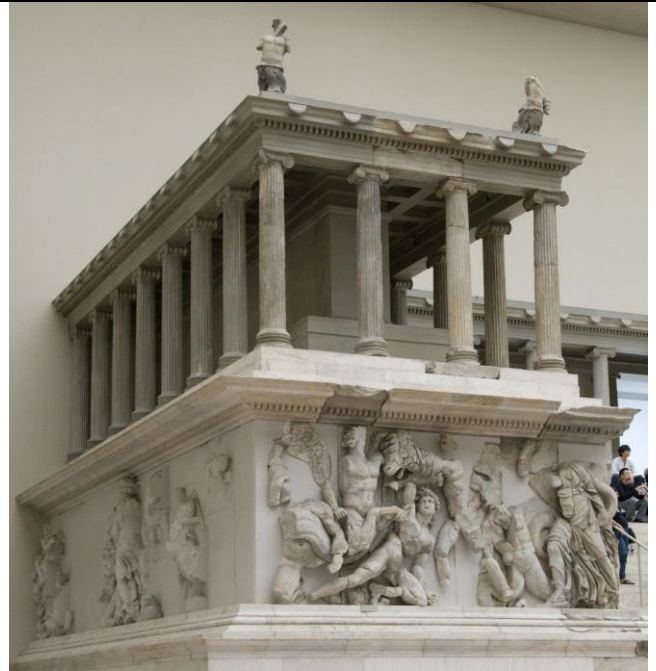

Er waren ook tempels voor Dionysos, de god van de wijn, en Asklepios, de god van de genezing. Maar bovenal was Pergamum een centrum van keizerverering. Toch zegt Jezus: ‘Jullie zijn trouw gebleven, al zitten jullie in het hol van de leeuw. Want Ik weet waar jullie wonen! Ik weet hoe moeilijk het is! Ik weet hoe aangeslagen jullie waren, toen Antipas voor de keus werd gesteld: Breng een offer aan de keizer, of sterf! Hoe de angst jullie naar de keel greep, en toch bleven jullie trouw!’

Jezus prijst hun trouw, maar Zijn woorden roepen ons ook op tot zelfreflectie: **Hoe trouw zijn wij? Zijn wij bereid trouw te blijven aan Jezus, zelfs als dat ons comfort of veiligheid kost?** De getuigenis van Antipas en van de vervolgte christenen overal ter wereld laat ons zien wat het werkelijk betekent om standvastig en trouw te blijven, zelfs onder de zwaarste omstandigheden.

A Faithful Witness

Di kota itu juga terdapat kuil-kuil untuk Dionysos, dewa anggur, dan Asclepius, dewa penyembuhan. Namun yang utama, Pergamum adalah pusat pemujaan kaisar. Meski demikian, Yesus berkata, ‘Kamu tetap setia meskipun seperti ada di gua singa. Aku tahu di mana kamu tinggal! Aku tahu betapa sulitnya! Aku tahu betapa kamu ketakutan ketika Antipas dihadapkan pada pilihan: mempersembahkan korban kepada kaisar atau mati! Betapa rasa takut mencengkeram, namun kamu tetap setia!’

Yesus memuji kesetiaan mereka, tetapi firman-Nya juga mengajak kita untuk merenung: **Seberapa setiakah kita? Apakah kita mau tetap setia kepada Yesus walaupun harus kehilangan kenyamanan atau keamanan kita?** Kesaksian Antipas dan orang-orang Kristen yang dianiaya di seluruh dunia menunjukkan kepada kita arti sebenarnya dari kesetiaan, bahkan dalam situasi paling berat sekalipun.

A Faithful Witness

‘Ik weet waar je woont. Ik ken je situatie.’ Jezus weet ook nu waar wij wonen, als gemeente, in een wereld waarin de zuigkracht van een leven zonder God ongelooflijk sterk is. Hij kent onze worstelingen en ziet de strijd die we voeren om trouw te blijven, om ons geloof vast te houden en Hem op de eerste plaats te zetten, om Zijn stem te blijven horen te midden van de drukte van het leven. Hij weet het als de twijfel toeslaat in je hart. Hij ziet elke strijd die wij voeren—of dat nu thuis, op school, op het werk, in je vriendenkring of in de samenleving is. Hij kent onze uitdagingen en waardeert elke stap die we zetten om trouw aan Hem te blijven.

Toch waarschuwt Jezus de gemeente van Pergamum. Sommigen volgen de leer van Bileam en de Nikolaïeten. Het verhaal van Bileam kunnen we lezen in Numeri 22-25. Balak, de koning van Moab, wil het volk Israël laten vervloeken door de merkwaardige profeet Bileam. Wanneer dat niet lukt, stelt Bileam voor om een groot feestmaal aan te richten, ter ere van Baäl, de god van Moab. De mooiste Moabitische vrouwen moesten de mannen van Israël verleiden. Zo werd Israël verleid tot afgoderij en immoraliteit. Op een vergelijkbare manier lieten sommige christenen in Pergamum zich meeslepen door de Nikolaïeten en namen ze deel aan de keizerverering en andere heidense rituelen.

Hoewel het eten van offervlees uit afgodentempels tegenwoordig niet veel voorkomt, worden wij nog steeds verleid door wereldse gebruiken—de muziek, feesten, de vrije seksuele moraal, en occultisme zijn dagelijks aanwezig. We worden ook vaak verleid tot liefdeloosheid, egoïsme, kwaadsprekerij, bitterheid en onvergevingsgezindheid. De wereld biedt ons allerlei "maaltijden" aan die niet echt verzadigen. Soms proberen wij als christenen deze maaltijden te combineren met onze toewijding aan Jezus. We willen Hem volgen, maar maken soms compromissen met wat de wereld biedt. Waar compromissen afstompen, brengt Jezus de scherpte van de waarheid. Hij waarschuwt ons: "Bekeer je!" 'Bekeer je' betekent dat we erkennen dat we fout zitten, maar ook dat we terugkeren naar het echte leven dat Jezus aanbiedt. Laten we reflecteren: "**Waar maken wij compromissen? Wat zijn de dingen**

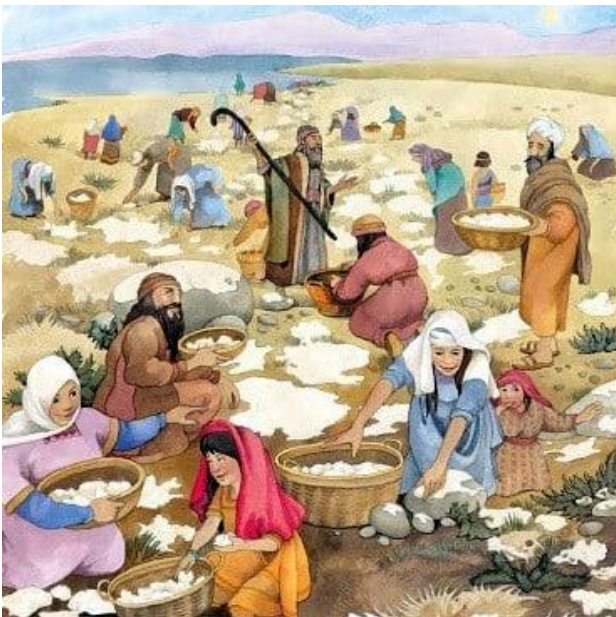
‘Aku tahu di mana kamu tinggal. Aku tahu situasimu.’ Yesus juga tahu di mana kita tinggal sekarang, sebagai jemaat, di dunia di mana daya tarik untuk hidup tanpa Tuhan begitu kuat. Dia tahu pergumulan kita dan melihat bagaimana kita berjuang untuk tetap setia, memegang teguh iman, menempatkan Dia sebagai yang terutama, dan mau terus mendengar suaraNya di tengah hiruk pikuk kehidupan. Dia tahu ketika keraguan merayap ke dalam hati kita. Dia melihat setiap perjuangan yang kita hadapi—baik di rumah, sekolah, tempat kerja, pergaulan, maupun di masyarakat. Dia mengetahui tantangan kita dan menghargai setiap langkah yang kita ambil untuk tetap setia kepada-Nya.

Namun, Yesus memperingatkan jemaat di Pergamus. Beberapa dari mereka mengikuti ajaran Bileam dan Nikolaus. Kisah Bileam dapat kita baca di Bilangan 22-25. Balak, raja Moab, ingin bangsa Israel dikutuk oleh nabi Bileam. Ketika hal itu tidak berhasil, Bileam mengusulkan diadakannya pesta besar untuk menghormati Baal, dewa Moab. Wanita-wanita Moab yang cantik harus merayu para pria Israel. Dengan cara ini, Israel digoda ke dalam penyembahan berhala dan percabulan. Dengan cara serupa, beberapa orang Kristen di Pergamus mengikuti ajaran Nikolaus dan ikut serta dalam pemujaan kaisar dan ritual-ritual pagan lainnya.

Meskipun makan daging persembahan kurban dari kuil berhala jarang kita hadapi saat ini, namun kita tetap menghadapi godaan dari kebiasaan-kebiasaan duniawi—musik, pesta-pora, kebebasan moralitas seksual, dan okultisme yang kini menjadi hal umum. Kita juga sering tergoda sikap tidak peduli, egois, suka memfitnah, kepahitan, dan tidak mau mengampuni. Dunia menawarkan kita segala macam "makanan" yang tidak sungguh memuaskan. Kadang sebagai orang Kristen kita mencoba mencampur adukkan makanan ini dengan komitmen kepada Yesus. Kita ingin mengikut Yesus, namun terkadang berkompromi dengan tawaran dunia. Ketika kita mulai berkompromi, Yesus hadir dengan ketajaman firman-Nya. Dia memperingatkan, "Bertobatlah!" Ini berarti kita mengakui kesalahan, namun juga kembali kepada kehidupan sejati yang Yesus tawarkan. Marilah kita renungkan: "**Dalam hal**

in ons leven die ons afleiden van een oprechte relatie met Jezus?"

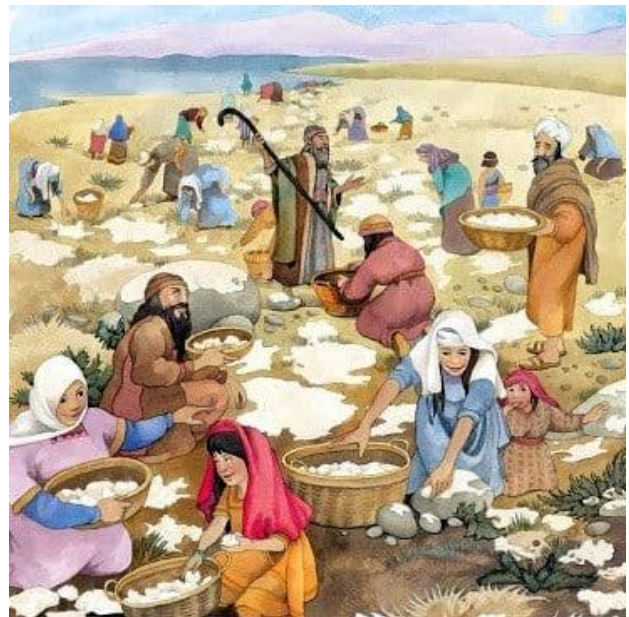
Jezus laat ons niet alleen achter met een waarschuwing. Nee. Hij nodigt ons uit voor een andere maaltijd, een betere. Hij maakt een tafel voor ons klaar waar Hij zelf de Gastheer is. In vers 17 belooft Hij: *'Wie overwint zal Ik van het verborgen manna geven....'* Deze woorden, "wie overwint," komen steeds terug in de zeven brieven aan de gemeenten in Openbaring. Ze betekenen: "Aan wie trouw blijft tot de dood, trouw aan Jezus, trouw aan het geloof in Hem als Verlosser." Als je overwint, dan mag je bij Hem thuiskomen. Dan geeft Hij je van het verborgen manna. Manna herinnert ons aan de tocht van Israël door de woestijn, op weg naar het beloofde land.

Toen ik tiener was in Indonesië, leerde ik een nieuw type maaltijd kennen: het 'All you can eat'-concept. Wie van jullie heeft ooit in zo'n restaurant gegeten? Voor een vaste prijs kun je onbeperkt eten. Weet iemand waar dit idee vandaan komt? Het werd in 1946 geïntroduceerd in Las Vegas. Ik ging vaak met vrienden naar zo'n restaurant, en soms zagen we dat de bedienden ons met een bezorgde blik aankeken—wij aten immers wel heel veel! Op een dag nodigde ik een oude dominee uit onze kerk uit om mee te gaan. Voor het eerst introduceerde ik hem het 'All you can eat'-concept. Hij keek op

apa kita cenderung berkompromi? Hal-hal apa dalam hidup ini yang mengalihkan perhatian kita dari hubungan sejati dengan Yesus?"

Yesus tidak hanya memberi peringatan, tetapi juga undangan. Dia mengundang kita untuk hidangan yang lebih baik. Dia menyiapkan meja perjamuan bagi kita, di mana Dia sendiri Tuan Rumahnya. Di ayat 17, Yesus berjanji: *'Barangsiapa menang, kepadanya akan Kuberikan dari manna yang tersembunyi...'* Perkataan 'barangsiapa menang' diulangi dalam tujuh surat kepada jemaat-jemaat di kitab Wahyu. Artinya: 'Bagi mereka yang setia hingga akhir, yang tetap beriman kepada Yesus, Sang Juruselamat.' Jika Anda menang, Anda akan pulang kepada-Nya. Dan Dia akan memberikan manna yang tersembunyi. Manna mengingatkan kita pada perjalanan bangsa Israel melalui padang gurun menuju tanah perjanjian.

Ketika saya masih remaja di Indonesia, saya pertama kali mengenal konsep 'All you can eat'. Pernahkah Anda makan di restoran seperti itu? Anda bisa makan sepuasnya dengan harga yang sama. Ada yang tahu dari mana konsep ini berasal? Konsep ini diperkenalkan di Las Vegas pada tahun 1946. Dulu saya sering pergi ke restoran semacam itu bersama teman-teman, dan kadang-kadang kami melihat pelayannya memandang kami dengan prihatin—karena kami makan begitu banyak! Suatu hari, saya mengundang seorang pendeta kami yang berusia lanjut untuk ikut. Itu pertama kalinya dia

een gegeven moment geschrokken naar onze tafel! Het leek alsof hij dacht: "Leef je om te eten, of eet je om te leven?" Nu, jaren later, ga ik nog af en toe naar zo'n restaurant, maar lang niet zo vaak als vroeger. Het 'All you can eat'-concept staat namelijk in scherp contrast met manna. Manna, dat brood uit de hemel, was precies genoeg voor één dag. Het ging niet om overdaad, maar om vertrouwen in God, die iedere dag voorziet.

Het manna zat ook in de kruik van Aäron, in de ark van het verbond, samen met de bloeiende staf en de stenen tafelen van de tien geboden (Hebreeën 9:4). Het manna is een beeld van de Here Jezus zelf, het Hemelse Brood, het Brood dat niet vergaat, het Eeuwige leven Zelf. Vandaag vieren we samen het Heilig Avondmaal. Jezus is het Brood des Levens, dat uit de hemel is neergedaald om hongerige mensen te voeden met wat echt leven geeft.

Het manna was voor de Israëlieten ook een verwijzing naar de eindtijd, naar het eeuwige, Messiaanse feest. Als we straks dat kleine stukje brood eten, mogen we dat zien als een voorproefje van dat verborgen manna. Jezus zelf reikt het u aan. Tijdens het Heilig Avondmaal ontvangen we het brood als teken van het manna dat wacht, wanneer de volledige overwinning is behaald. Het is verborgen manna, voor de wereld niet zichtbaar. Maar in het verborgene wil Jezus ons geestelijke voeding en nieuwe moed geven.

Tot slot belooft Jezus: "Wie overwint zal Ik ... ook een wit steentje geven waarop een nieuwe

berkenalan dengan konsep "All you can eat". Dia memandang meja kami dengan kaget, seolah berpikir, "Apa kamu hidup untuk makan, atau makan untuk hidup?" Sekarang saya masih sesekali pergi ke restoran seperti itu, namun tidak sesering dulu. Konsep "All you can eat" sangat kontras dengan manna. Manna, roti dari surga, hanya cukup untuk satu hari. Ini bukan tentang kelimpahan berlebih, tetapi tentang kepercayaan kepada Tuhan yang memberi makanan secukupnya tiap hari.

Manna juga ditempatkan dalam buli-buli Harun, di dalam tabut perjanjian, bersama tongkat Harun yang pernah bertunas, dan loh batu bertuliskan Sepuluh Perintah (Ibrani 9:4). Manna adalah lambang Tuhan Yesus sendiri, roti surgawi, roti yang tidak binasa, kehidupan kekal itu sendiri. Hari ini kita merayakan Perjamuan Kudus bersama. Yesus adalah Roti Kehidupan, yang turun dari surga untuk memberi makan orang-orang yang lapar dengan apa yang benar-benar memberi kehidupan.

Bagi bangsa Israel, manna juga melambangkan akhir zaman, yaitu pesta Sang Mesias yang kekal. Ketika kita makan sepotong kecil roti nanti, kita bisa melihatnya sebagai contoh kecil awal dari manna yang tersembunyi. Yesus sendiri yang menyerahkannya kepada Anda. Pada Perjamuan Kudus, kita menerima roti sebagai tanda manna yang menanti ketika kemenangan penuh telah dicapai. Manna itu sekarang tersembunyi, tidak terlihat oleh dunia. Namun di dalam ketersembunyian Yesus ingin memberi kita makanan rohani dan kekuatan yang baru.

Di bagian akhir Yesus berjanji: "Barangsiapa menang, ... Aku akan mengaruniakan batu putih,

naam staat, die niemand kent behalve degene die het ontvangt." Een witte steen. In de oudheid werd zo'n witte steen op verschillende momenten gebruikt. Bijvoorbeeld in de rechtbank: als een beklagde werd vrijgesproken, kreeg hij een witte steen! Je bent rein! Onschuldig! Je mag hem aan iedereen laten zien! En zo mag jij dat ook—en u! Als je gelooft in Jezus Christus, dan ligt er voor jou een witte steen klaar. Want Hij heeft de schuld van je zonden gedragen aan het kruis.

Maar weet je wanneer je nog meer een witte steen kreeg in de oudheid? Als je werd uitgenodigd voor een feest. Dan ontvang je een persoonlijke uitnodiging: een witte steen. **De witte steen staat dus symbool voor overwinning, vrijspraak en toegang!**

Christus richt Zijn boodschap tot de gemeente van Pergamum, maar ook tot de christenen van alle tijden en plaatsen. Ook tot ons. Wie de verleiding weerstaat om deel te nemen aan de overvloedige, maar verderfelijke maaltijden van Bileam, die gepaard gaan met ontucht, en wie sterk blijft en overwint, ontvangt een persoonlijke uitnodiging voor een ander feest: de bruiloft van het Lam. Het feestmaal waar Jezus zelf de Gastheer is. En dan krijg je niet alleen een persoonlijke uitnodiging, maar ook een nieuwe naam, een nieuwe status, als teken van de behaalde overwinning.

Geliefde gemeente. Vandaag staan brood en wijn

yang di atasnya tertulis nama baru, yang tidak diketahui siapapun, selain oleh yang menerimanya." Pada zaman dulu, batu putih digunakan pada berbagai kesempatan. Misalnya, di pengadilan: jika seorang terdakwa dibebaskan, maka ia diberi batu putih! Kamu bersih! Tidak bersalah! Anda dapat menunjukkannya kepada semua orang! Ini juga berlaku untuk kita semua. Jika Anda percaya kepada Yesus Kristus, ada batu putih yang menanti. Karena Yesus menanggung kesalahan dosa-dosa Anda di kayu salib.

Namun kapan lagi anda mendapat batu putih pada zaman itu? Jika Anda diundang ke pesta. Anda menerima undangan pribadi: sebuah batu putih. **Jadi batu putih itu melambangkan kemenangan, pembebasan dan tanda masuk!**

Kristus menyampaikan pesan-Nya kepada jemaat di Pergamus, tetapi juga kepada orang Kristen di segala zaman dan tempat. Juga kepada kita sekalian. Siapa yang menolak godaan untuk mengambil bagian dalam makanan percabulan Bileam yang mewah namun merusak, dan siapa yang tetap kuat dan menang, menerima undangan pribadi ke pesta yang lain: pernikahan Anak Domba. Suatu perjamuan dimana Yesus sendiri Tuan Rumahnya. Anda juga tidak hanya menerima undangan pribadi, tetapi juga nama baru, status baru, sebagai tanda kemenangan yang diraih.

Jemaat terkasih. Hari ini roti dan anggur telah

<p>klaar, als een teken dat in de hemel die witte steen al voor jou klaar ligt. Ook al volgen wij Jezus met vallen en opstaan, als zondaars die van genade moeten leven, staat Gods Vaderhart wijd open. Hij geeft ons brood voor onderweg - verborgen manna, verborgen kracht om steeds overwinningen te behalen, hoe klein ze ook mogen zijn, op weg naar de feestzaal. Laten we dat nep-feest van Bileam, met zijn giftige eten, achter ons laten. Er ligt een veel mooiere uitnodiging voor ons klaar! Bij Jezus vinden we ware vreugde, ware vrede en ware liefde. Hij nodigt ook jou en u uit om te komen eten van wat echt leven geeft. Amen.</p>	<p>tersedia, tanda bahwa batu putih itu tersedia bagi kita di surga. Sekalipun kita mengikut Yesus dengan jatuh bangun, sebagai orang berdosa yang hidup mengandalkan kasih karunia, hati Bapa Surgawi terbuka lebar. Dia memberi kita roti untuk perjalanan - manna yang tersembunyi, kekuatan tersembunyi untuk meraih kemenangan demi kemenangan, sekecil apapun itu, dalam perjalanan menuju Perjamuan-Nya. Mari kita tinggalkan pesta palsu Bileam, dengan makanan beracunnya. Ada undangan yang jauh lebih baik menanti kita! Di dalam Yesus kita menemukan sukacita, kedamaian, dan kasih sejati. Dia juga mengundang Anda dan saya untuk datang dan makan apa yang benar-benar memberi kehidupan. Amin.</p>
--	---